ชื่อเรื่อง : **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**
ผู้วิจัย : **นางเพชริน สงค์ประเสริฐ**
ประธานที่ปรึกษา : **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เถลิงศก โสมทิพย์**
กรรมการที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. สำราญ มีแจ้ง
: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วารีรัตน์ แก้วอุไร
ประเภทสารนิพนธ์ : วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีม จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และครูฝ่ายวิชาการ จำนวน 15 คน 2) การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ผู้บริหารและครูวิชาการ 22 คน 3) การทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณลักษณะตามเกณฑ์ จำนวน 1 แห่ง และ 4) การประเมินผลการทดลองการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูในสถานศึกษาที่ทำการใช้รูปแบบจำนวน 15 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และครูฝ่ายวิชาการมี 4 องค์ประกอบหลักดังต่อไปนี้ 1) ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน ประกอบด้วย พฤติกรรมของผู้นำ ด้านการจัดองค์กรเพื่อการเรียนการสอน การวางแผนองค์กรเพื่อการสอน การพัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียนการสอน การจัดโครงการพัฒนาบุคลากร การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน 2) การพัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย การรับรู้และค้นหาปัญหา การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การวางแผนปฏิบัติการ การนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินผลลัพธ์ 3) ภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย

การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน 4) กระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผนงานวิชาการ การนำแผนไปปฏิบัติ การตรวจสอบประเมินผลงานวิชาการ การปรับปรุงงานวิชาการ

2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน 2) ด้านการพัฒนาทีมงานวิชาการในสถานศึกษา 3) ด้านภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษา 4) ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่พัฒนาขึ้นนี้ รายละเอียดปรากฏในคู่มือการดำเนินการซึ่ง ผลการประเมินพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. การทดลองใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่งผลให้ผู้บริหาร / หัวหน้างานวิชาการมีพฤติกรรมและแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับบทบาทผู้นำทางวิชาการ และบริบทของสถานศึกษา บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและขั้นตอนการทำงานเป็นทีม สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนได้อย่างเป็นรูปธรรม

4. การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหลังจากการทดลอง ยืนยัน รูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีม 4 องค์ประกอบ ที่พัฒนาขึ้นว่า มีความเป็นไปได้และเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

Title : THE DEVELOPMENT OF ACADEMIC ADMINISTRATIVE MODEL BY TEAMWORK IN BASIC EDUCATIONAL SCHOOLS

Author : Mrs. Petcharin Songprasert

Major Adviser : Assist. Prof. Dr.Thalerngsok Somthip

Adviser : Assoc. Prof. Dr.Samran Mejang

: Assist. Prof. Dr. Wareerat Kaewurai

Type of Degree : Doctor of Philosophy Degree in Educational Administration (Ph.D. in Educational Administration) Naresuan University, 2007

Abstract

This research aimed to develop an academic administrative model by teamwork in basic educational schools. Research procedure followed 4 steps : 1) identification of components of academic administrative model by teamwork, based upon relevant document and research findings analysis, including the interviews of expert educational administrators, and pedagogic expert teachers, totaling 15 2) formulation of the academic administrative model by teamwork in basic educational schools and the verification for its appropriateness and feasibility through by 5 experts, 22 administrators and pedagogic expert teachers 3) experiment of the academic administrative model by teamwork in a basic educational school, purposively selected on the basis of set criteria and, 4) evaluation of the utilization of the academic administrative model by teamwork in the basic educational school through the judgment of the education administrators and faculty staff with the total number of 15 .

The research findings are as follows :

1. The academic administrative model in basic educational schools consists of the following components : 1) instructional leadership , which comprises leaders behavior, namely, organizing for instructions, instructional planning, curriculum development and instructional management, personnel development program, instructional measurement and evaluation 2) academic teamwork development in

schools, which comprises problem awareness and data analysis , operation planning, implementation of work plan, output appraisal, 3) mission and network of academic program, which comprises curriculum development, learning process development, measurement, evaluation and transfer of learning credit, research for education quality development, development of educational media, innovation and technology, school development, educational supervision, educational consultancy, development of school quality assurance system , promotion of knowledge dissemination for communities, 4) academic administrative process in schools, which comprises academic program planning, implementation of work plan, measurement and evaluation of academic work, improvement of academic work.

2. The formulated academic administrative model in basic educational schools maintained the 4 components , namely, instructional leadership, teamwork development in schools, mission and network of academic program and, academic administrative process in schools. The components and subcomponents of the formulated model ,evaluated as appropriate, are put in the manual of academic administrative model in basic educational schools for experiment and use.

3 .The experiment of the formulated model exerted a positive impact on the school and administrators and teachers involved ; academic practices and behaviors associated with academic instructional roles in educational context are evident. The school personnel and those involved understand and perceive positively the principles and teamwork process, and the model could evidently be put into practice.

4. The evaluation of the formulated academic administrative model in basic educational schools after the experiment yielded the feasibility, appropriateness for application.